

# Erdészeti jogharmonizáció

**Hamarosan az állami erdők is a Nemzeti Földalaphhoz tartoznak majd. Az erdészeti ágazat gyakorlatilag eleget tett az EU jogharmonizációs kötelezettségeinek. Az Országgyűlés 1996-ban elfogadta az erdőről és az erdő védelméről szóló törvényt, s ez már önmagában is megfelelt az európai követelményrendszernek.**

– A Föld erdeinek megőrzése ügyében az első igazán jelentős lépésre 1992-ben Rio de Janeiróban került sor, ahol a Környezet és Fejlődés címmel megtartott ENSZ-Föld csúcson fogadtak el részben nemzetközi jogi kötelezettségvállalásokat, illetve ajánlásokat, mely utóbbiak az aláíró államokat önkéntes kötelezettségvállalásra ösztönözték – utalt az előzményekre *Holdampf Gyula*, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (FVM) Erdészeti Hivatala elnökhelyettese. Az erdőkkel foglalkozó egyezményeket, ajánlásokat vették alapul az európai erdészeti felelős miniszterek az európai erdők védelméért kezdeményezett nemzetközi tevékenységük összehangolása-kor.

Az egyik legfontosabb kötelező érvényű megállapodás, az erdők biológiai sokféleségének (biodiverzitás) megőrzése. Kyotóban már a riói klímavédelmi keretegyezmény előírásainak konkrétabb megfogalmazására is sor került. Egyebek mellett a klímaváltozás következményeit is figyelembe vették az erdészeti szakemberek és igyekeztek országonként meghatározni a legsürgősebb tennivalókat. A globális fölmelegedés egyik kiváló oka a tudomány jelenlegi állása szerint főként túlzott szén-dioxid-kibocsátás, s ennek megkötésében van óriási jelentősége az erdőknek. Nem kevésbé fontos keretegyezmény az elsivatagosodás elleni küzdelem. Az elnökhelyettes megemlítette, hogy Magyarországot ez a gond szerencsére nem érinti, bár a Duna-Tisza közén az aszályos évtized után már aggasztó jeleket fedeztek fel a szakemberek. Ezek a közép-európai értelemben vett elsivatagosodási tünetek érintik az ottani erdőségeket. Nem kötelező, csak ajánlás az erdészeti alapelvek Rióban elfogadott anyaga.

Ugyancsak sürgető tennivaló az erdőterületek világméretű fogyásának, zsugorodásának megállítása. Eddig három páneurópai miniszteri konferencia foglalko-

zott a földréz erdeinek védelmével. A magyar Országgyűlés 1996-ban elfogadta az erdőről és az erdő védelméről szóló törvényt, amely már megfelel a nemzetközi és az EU-követelményrendszernek is.

Az elnökhelyettes elmondta, az EU-csatlakozási tárgyalásokon a mezőgazdasági és így az erdészeti fejezet sincs lezárva, de az erdészeti ágazat esetében az egyetlen jelentős nyitott kérdés a támogatási rendszer magyarországi működése. Ez a vidékfejlesztési rész 8. fejezete, s erről még nem kezdődtek meg az érdemi tárgyalások. Az EU-ban az erdészeti termékekre nincsenek megállapítva kvóták, tehát a piaci verseny dönt. Az erdészeti alapú ipari tevékenységből származik az EU feldolgozóiparának 10 százaléka. A 15 tagállam 131 millió hektáros erdőterületének fenntartható és természet-, illetve környezetbarát hasznosítása a cél. A szakmai jellegű joganyagok egyeztetése befejeződött. Ezeket négy-öt fő témakörbe lehet sorolni. Ilyen az erdőtelepítések rendszere, amelynek alapelvei szintén megfelelnek az uniós szabályozásnak és amelyre támogatások vehetők majd igénybe a csatlakozást követően. Erre szüksége is lesz hazánknak, hiszen az EU-átlag 30–35 százalékos erdő-sültéssel rendelkezik, miközben Magyarország területének 19 százalékát borítja ma erdő. Jelenleg 6 milliárd forint jut az erdőtelepítésekre. Napjainkban 250–500 ezer forint hektáronként az erdőtelepítés támogatása Magyarországon, területől és fafajtól függően. Az EU 15 tagországa évente átlagosan mintegy 100 ezer hektár erdőt telepít, hazánkban ez 10–15 ezer hektárt tesz ki. A csatlakozást követően a mezőgazdasági termelésből várhatóan 800 ezer hektár vonható ki, s ezek potenciális erdőtelepítési területekké is válhatnak. Egy másik témakör az erdészeti szaporítóanyagok, magvak, csemeték előállítás, forgalmazása, származási helyének azonosíthatósága, a nemesítési kiértékelő rendszere. Ide tartozik a csatlakozás az európai normáknak megfelelő erdőegészségügyi megfigyelési és kiértékelő rendszerhez. A harmadik terület az erdőtüzekkel foglalkozó fejezet, amely most nagyon időszerű, hiszen az FVM a napokban rendelt el tűzgyújtási tilalmat. Ez a pont elsősorban a mediterrán országokat érinti. Az EU öt mediterrán tagállamában évente akár 500 ezer hektár erdő is a lángok martalékává válhat, míg Magyaror-

szágon évente ritkán semmisül meg 1000 hektárnál több erdő. A negyedik témakör az erdő-egészségügyi mérő-megfigyelő (monitoring) rendszer, amit hazánk erdészete már 15 éve sikeresen működtet.

Holdampf Gyula kiemelte, hogy nemcsak a jogharmonizációval áll jól Magyarország, hanem ami nem kevésbé lényeges szempont, az intézményhálózat kiépítése is előrehaladott állapotban van. Az Állami Erdészeti Szolgálatnál már jelenleg is mintegy 500 munkatárs dolgozik. Szakhatósági, erdőtervezési, szakirányítási, háttér-szolgáltatási feladatokat lát el az agrártárca. A szolgálat nemrégén milliárd forintos nagyságrendű PHARE-pályázatot nyert el az EU-s csatlakozás utáni működés előkészítésére, egyebek mellett az unió erdészeti információs és kommunikációs rendszerének honosítása, kiépítése céljából, ami az ötödik harmonizációs témakör. Ez a program két évig tart, idén januárban kezdődött. A csatlakozásra a magyar erdészeti intézményhálózat már rendelkezni fog az EU-s akkreditációval.

**Bihari Tamás**  
(Népszava)

**Az FVM Erdészeti Hivatal, a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Kara, valamint az ÁESz sajtótájékoztatót tartott az erdőtüzekről.**

A téma legkiválóbb hazai szakértői adtak tájékoztatást az aktuális helyzetről, a témakörrel kapcsolatos tudományos kutatásról, nemzetközi együttműködésről:

*Dobson Tibor* ezredes, szóvivő – BM OKF

Helyzetkép az erdő- és bozóttüzekről, a 2001. évi tüzesetekről

*Szedlák Tamás* főtanácsos – FVM EH  
Az EU országok erőfeszítései a Közösség erdeinek védelmére

*Dr. Mészáros Károly* dékán és munkatársai – NYME

*Dr. Horváth Béla* intézetigazgató, *dr. Traser György* egyetemi docens, *dr. Kocsó Mibály* botanikus kert igazgató, valamint *Nagy Dániel* erdőmérnök – Global Fire Center – Freiburg

A nemzeti erdővagyron védelme, a tűzkárok elleni védekezés, az erdőtüzek hatása az erdő élővilágára, a regenerálódás esélyei témákban hangzottak el előadások.